

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FUGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELÖFIZETÉSI ARAK:

Melyhen: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — ill.
Videken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Varga Lajos. Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Az ügyész nem hiába „királyi” ember, tulságos érzékeny, ha a király személyéről van szó. Különösen most, hogy a színtén „királyi ember” — az „Augusztin” eldön getett Debrecenben.

Ebben a rovatban pedig, amelyre a fogát feni az ügyész, nem támadta senki a király „szent és sérthetetlen” személyét, de a szókimondásban és az igazság szolgálatában korlátot, a törvény és józslés kivételével, nem ismerünk.

Hogy mért fáj az ügyésznek a XVI. Lajos „volt” francia királynak a fűrészporos kosárba hullott feje, nem tudjuk megérteni semmikép. Hiszen nem lehet változatosság az idézetben, mert az történelmi tény.

Január 15-én jubileuma volt a monarchiának, amiben nemcsak az volt a nevezetes, hogy nem ülték meg, hanem az is, hogy éppen ezt a jubileumot érdemes lett volna megtartani.

Ötven esztendővel ezelőtt történt, hogy Ferenc József, akkori cím szerint is csak osztrák császár, Magyarország megkoronázatlan királya ifju feleségével sétált a bécsi utcákon. Valamelyik kaszárnya előtt vérfagyasztó hang ütötte meg a néhai felséges asszony fülét. Vadállati ordítás, melyben összevegyült fájdalom, düh és szégyen, mintha az Apokalipszis szörnyetegei marnák egymást. Erzsébet borzadva csapta össze a kezét.

Sodoma.

Irta: H. Szederkényi Anikó.

Az angyal sápadt arccal hallgatta az Ur haragjának félelmes kitérését. Két kezét remegve kulcsolta össze és térdre hullt a sárrany trón előtt:

— Uram! — könyörgött — csak most az egyszer légy kegyelmes. Ha te ismernéd a gyarló földi férget, akkor az irgalom forrása fölkadna lelkedben.

— Te porszem, — mennydörgött az Ur — te azt mered mondani, hogy én nem ismerem saját alkotásomat, az embert?

— Hatalmas Alkotó, hisz oly messze van a föld az égtől. Te nagyon is távol állsz az embertől. Aki a földet ismerni akarja, annak nem szabad a hetedik mennyországban fény és bitor közt lakozni. Hanem le kellene szállnod oda, honnan most csak a dicsőhimnuszok jutnak el hozzád. Majd meglátád, ha ott járnál-kelnél a földön, hogy a bün nem mindig bün; a tömjén pedig nem mindig igaz. A bünt nem követi el senki magáért a büntért. A jót sem teszi senki csak a jóért. Kérlek, uram, kegyelmezz meg ennek a bünbe süllyedt városnak.

— Jól van. Menj. Ha tíz igazlelkü embert találsz Sodomában, én e várost meg fogom kímélni, — így felelt az Ur.

Az angyal felöltö magára a lelkes állat alakját. Csodaszép férfiú vala ő. A szemében egy darabja a mennynek, az orcáján pedig egy sugara a biborképi hajnalnak ült. A járása-költése csupa erő és csupa keilem.

— Embert ölnek itt?
Az összmönarchia első katonája mosolyogva vont vállat:

— Na persze, csak bakát vesszőznek.
Hanem azért mégis ez lett az utolsó katonavesszőzés a hadseregben. Az irgalmas szívű asszony, akihez sorsa oly irgalmatlan volt életében-halálában, még akkor ur volt az ura szívében. Legalább a legenda az ő érdemének tudja be, hogy az 1856 január 15-iki császári paténs, mely a katonai büntető-törvénykönyvvel ajándékozta meg az uralkodó hű alattvalóit eltörölte a vesszőfutást.

Ez az egy emberséges paragrafusa volt a császári paténsnek, a katonai büntető-törvénykönyvnek, mely egyebekben már akkor is elmaradt a korszellemtől, mikor született. Egy darabja az a könyv a legdurvább középkornak. Huszonöt esztendeje igérik a reformját, de hihetőleg ez az ígért alakjában éri meg az ötven éves jubileumát.

Münchenhausen báró képtelenségei közt az volt a legvadabb, hogy egyszer utólrta a holnapot, olyan sebesen tudott szaladni. De nem nagyobb képtelenség-e annél is, amit a legalkotmányosabb király akar: aki utólakarja éri azt a tegnapot, ami az ötvenes években maradt mögötte?

Mert az uralkodó állásponjtja nem is jeleníhet egyebet, csak a múltba, való viszkavankozást. Mi azonban haladunk a jövő felé, akár velünk tart a Habsburg-ház, akár nem! Ha velünk lesz, jó, ha nem, az se baj.

Küzdjünk tovább.

Ezt a nagy nemzeti harcot, mely immár két év óta folyik, mélyreható okok készítették elő. A szabadelvűpárt 38 esztendő s többségi uralma alapja e harenak. Ez a 38 esztendő, bár társadalmi, kulturális és általános művelődési szempontból haladást és erősödést jelent, a politikai szempontokat véve figyelembe, a nemzetnek igazi tetszhalál állapota volt.

Az 1867-es kiegyezés után megadatott az alkalom a nemzeti állam alapköveinek lerakására. Ellenségeink félig összetörve, kényszerhelyzetben nyujtották békejobbukat és a feltételeket valósággal mi szabhattuk. Hogy nem éltünk vissza erőnkkel, hogy a békében oly okosak és tartózkodók tudtunk lenni, mint amilyen bátrak és számitók a harcban, az csupán tulzotti loyaltásunknak és a nyugalom iránti előszeretetünknek róható föl.

Deák Ferenc a kiegyezésben nem tette le a nemzeti állam alapját. De módot adott arra, hogy a szabadságharcban elveszett erőnköt visszanyerjük és bölcs előrelátással megkezdjük jövendő boldogságunk kivívását, a független, erős nemzeti állam kiépítését.

Mikor a szabadelvűpárt került uralomra, ahelyett hogy Deák munkáját folytatta volna és liberális alapon, lassu fejlesztéssel küzdött volna nemzeti esz-

De micsoda asszony! Csupa erő és csupa ideg minden ize. Csak ugy sugározta magából a tüzet, mely ereiben keringett. A szeme két feneketlen örvény, ringó kebléből kábító illat áradott ki. Amint lépett, megmglebbent a ruhája és látni engedte gyönyörű tagjait. Olyan tökéletes volt ezeknek formája, minő csak az ósaszonyé lehetett, ki magának az Alkotónak kezeiből került ki.

Az asszony üdvözlé a jövevényt. A szava lágy volt, mint később Dávid zsoltárának melódiá lehettek. Aztán leült szembe vele és nézte őt.

Az angyal érezte a pillantást. Ugy nehezedett az lelkületére, mint egy gránát-szikla súlya. Mintha nyelvét megbónítaná és mintha tagjait megómosítaná az asszony nézése. Szólt az igazlelkűnek:

— Mennék talán a te tanulószobádba és ott fogom néked elmondani az Ur végzését.

Mig beszélt, csodálattal hallá az angyal sejtát maga hangját. Olyan különös volt az.

Mikor távozni akart, az igazlelkü kérte, hogy maradjon és lakozzék nála. Az angyalnak eszébe jutott az asszony. Es újra érezte, mint nehezedik rája annak pillantása, mint nyüggözi le szavának hangja. Mint villám cikkázott el előtte egy intés: „Menj, fuss innen!” De az angyal maradt.

Visszavonult pihenésre. Fáradtan dőlt le a nyugvóhelyére, amelyre illates virágszirmok voltak hintve. Bársonyos szirmuk hozzásimultak az angyal testéhez, arcához.

ményeinkért, ehelyett Deák intencióit meg nem értve a 67 es jelszó mellé a liberalizmust cégernek sülyesztette le és a többség uralom kétes értékű jelszavát istenítve, nemzeti valósággal osztrák, vagy helyesebben: udvari politikát üzött.

Mindenha az volt a cél, hogy a többség szentségét ráoktroálják a köz-tudatra és ezzel végrehajtsák mindazt, amit Bécsből rendeltek és amit a többség a nemzettel mint sa át akaratját, fogadtatott el. Így, csupán azért, mert a nemzet elég vigyázatlan volt 38 éven keresztül a szabadelvűpártnak adni többséget, ez a párt megakasztotta a nemzeti eszmék áramlatát és törvényeket hozott, melyeket Bécs intrikái állítottak össze és amelyeket elfogadtatott a nemzettel, mondván: „Te adtál többséget nekünk, tehát amit mi teszünk, az jól van téve!” — Így csalta meg 38 évig a szabadelvűpárt a nemzetet.

Az állapot nem tarthatott sokáig. Mert természetellenes volt. Hogy egy nemzet a saját szíve dobbanását tartsa vissza, hogy ereibe idegen vért vegyen és magát ölje — ennek véget vetett egy helyes irány: a nemzeti irány felülkerekedése.

Valójában tehát nem a Zoltánok és Gézák versengése, nem a 80 magyar vezényszó hiánya teremtette meg a békés nemzeti harcot, hanem az idők és viszonyok következetessége. A lehetetlen állapotnak a múlt év január 26-ika vetett véget, többséget adván azoknak, kik hivatvák a nemzeti állam kiépítését, a független Magyarországot megvalósítani.

Ha a király nyomban szentesíti a választás eredményét, kinevezi a koalíciós miniszteriumot és teljesíti azon igényeket, melyeknek véghezvitelére a választáson többség adatott, a nemzeti harc csirájában megszűnik. Nem lévén ok, nincs okozat.

De az események egymást követ-

ték. Először látszólag a törvény alapján akartak felülről törvénytelenégeket elkövetni, aztán nyíltan törvényt szegtek. Majd rejtett, végül nyílt absolutizmust üztek.

Es mit látunk? Ahogy jött az akció, úgy erősödött nálunk a reakció. És míg eleinte ugyszólván csak a házszabály körül fordult a harc, később a támadások növelték az elkeseredettséget, a nemzeti harc végsőig fokozódott és ma már ez a harc nem kis jelentőségű kérdés, nem eszme, törvény körül folyik, hanem a harc életkérdéssé, alkotmányválsággá lett és ezzel a harccal össze van kötve a létünk, a becsületünk.

Ezt a nemzetben fellobbanó tüzet nem kísérelték meg vízzel oltani, de sőt gyújtó anyagot dobtak közé. Beke helyett erőszakkal jöttek, kigunyoltak, megkorbácsoltak és ma már békés városainkat csendőrök meg katonák uralják. Meglehet, hogy itt van: a szenvedés és nyomor.

De mindez nem aggaszt bennünket. Ahogy abból a csekély jelentőségű elvi kérdésből a külső erőszak folytán történelmi harc lett és a békés ellenállás impozáns, hatalmas küzdelemmé erősült, úgy, ha a szenvedés és nyomor eljönne, akkor sem tántorodnék meg pillanatra sem ez a nemzet és harca a gigászok harcához volna méltó.

Ahogy az erőszak nőni fog, úgy erősödik nemzeti harcunk. Mert 38 év tunyaságát, hibáját kell jóvá tennünk. Ezért küzdjünk tovább!

Császári parancs.

A válság eseményei között böngészve, az a módos ragadja meg a figyelmet, mely világosan jellemzi a helyzetet és megjelöli azt az utat, amelyen a nemzet vezérharcosainak haladni kell, ha nem akarnak lemondani a bizonyos győzeletről. Igazán itt az ideje, — így szól a figyelmeztető hang —

— Ilyen lehet az ő teste, — gondolta az angyal.

Mintha kigyó mart volna belé, rémülten pattant föl a nyugvóhelyéről. Rettenetes, őrült gondolata volt ez. Ó, az Ur angyala, az Isten küldöttje, ima egy idegen nőre, egy földi ember asszonyára, annak testére gondolt.

Odavágta homlokát a kemény földhöz és lelkében megtörve kért bocsánatot az Urtól. Aztán föllát és kifelé ment. Elmegy, fut innen. El ebből a városból. Hisz itt átok fekszik, megromlás a levegőben is.

Amint kilépné a házból, jött elébe az asszony. Szólt hozzá:

— Te el akarsz tőlem menni? Miért? Nem jól érzed te magadat az én házamban? Jól van. Menj. De te vissza fogsz jönni. Még nem kelt föl a nap és te itt fogsz állni az én ajtóim előtt és vágyva várod, hogy az megnyitassék te előtted. Nos, menj! — és villámgyorsan hajolt felé az asszony és rátapasztá parázsajkát az angyal ajkára és eltűnt.

Az angyal állt mozdulatlan, maróan. A gyehenna lángoló tüzeit érezte egyszerre egész testében. Két kezével megtépte kondor haját és rohant el, el abból a házból.

Rohant kétségbeesetten, ki a városból is. Futott, melle zihált, arcáról hullott a verejték, fürtei homlokára tapadtak. Végre fáradtan összerokadt.

Szeméi égte, nyelve és ajka száraz volt. Ujjjaival erősen lezorította szempilláit, de hiába. Ott állt előtte az asszony. A ső-

tétségéből csábítólag emelkedett kíváncsú alakja. Az a forró asszonyi test ott kísértett egyre mellette. Benne volt már a vérben. Azzal az egyetlen csókkal belepota, beásta magát minden porcikájába. Belemarkolt az angyal a durva homlokba. Azzal dörzsölte a csók helyét. Hiába. Ott maradt annak a nyoma, Izzadt erősen. A vágyaknak egész légiója áradt onnan az angyal testébe. Minden paránya kívánta immár a csókot.

Néha-néha világos perce volt az angyalnak. Ilyenkor imádkozni próbált. Ilyenkor arra gondolt, hogy levelet magáról ezt az állati teslet. Hisz csak egy fohászba kerül. És feléve minden. Ő neki nem lesznek többé emberi érzései. Nem lesznek lázas, égő vágyai. Ezt az eriben keringő parazst nem fogja érezni. Megsemmisül minden és ő nem lesz más, csak a mi volt, csupa szellem.

Mikor ideért gondolataiban, szivszakadva kiáltott föl:

— Nem, nem! Nekem ő kell, nekem a bűn kell! — és rohant újra vissza. Hozzá az asszonyhoz. Hozzá, a bűnhöz.

Nem érzett fáradságot. Nem vette észre, hogy kisebbett talpából az ut fényére esorog a vér. Futott lélekszakadva...

Leszállt a homályos éj, mikorra az igazlelkű házához ért. Sötét volt az egész ház, csak két ablak világított. Az egyiket keresztül szolozsmák hangzanak ki. Az igazlelkű imázik. Az angyal megrendülve, megbénulva állt meg. Óriási világossággal látta, mit akar ő most tenni. Egész meztelenségében állt előtte az eredendő bűn. Fölfogott

hogy az ábrándok szövetségéről letegyünk. Nem illik ez olyan néphez, mely tudatában van igazának s el van arra szánva, hogy igazát az ég és föld minden hatalmával szemben megvédelmezi. Voltaképpen nem is az égről van szó, hanem a pokolról s annak lovagváráról: a bécsi burgról. Még gondolkozunk sem szabad, annyira el kell merülnünk a küzdelemben.

Bécs mást hisz, Fejérváry mást gondol, a császár mást parancsol. Békét. Azt parancsolja ő legszentebb felsége, az istenség földönjáró helytartója, hogy viduljon fel szívünk ukáza hallatára és éljünk ezután menyeyei békességben, különben a pokol gyötrelmei és végnélküli szenvedései következnek el. Ezt a nyájas és atyai fejedelmi óhajt ma Fejérváry adta hírül a magyar világnak. Természetesen bécsi lapban, német szóval, osztrák újságíró tollába mondva a mementót. Ha a szövöttek ellenék az utolsó órában nem gondolja meg magát — fenyegetődzik a kaszányák virág — akkor a rendeleti kormányzás korszaka következik el s legelső sorban is a kereskedelmi szerződéseket léptet ilyen módon életbe.

A választ erre már megadta Kossuth Ferenc, aki a diszpolgári oklevelet hozó hódmezővásárhelyi küldöttség előtt nyilatkozott a politikai helyzetről.

„A vezérszerep — mondta Kossuth — olyan körülmények között, mint a mostaniak, igen sok felelősséggel jár. És az önzetlen ember, a jó hazafi, aki nem önhitt, hanem azon szerénységgel bír, amely kötelessége minden becsületes embernek, igen sokszor megkérdézi önmagától, vajjon helyes uton jár-e, vajjon amit tesz olyan-e, ami a hazának javát igazán elő fogja mozdítani és ezt annál is inkább kérdezi meg, midőn olyan a helyzet mint ma, midőn tudniillik a hazának sorsa forog kockán és ha nem is a hazának, mert a haza örök életű, hanem azt mondhatom a most élő nemzedék sorsa, akkor csakugyan megvallom gyarlóságomat, engem néha elfog az a kétely, hogy helyes-e mindaz, amit cselekszünk, de midőn látom azt, hogy polgártársaink a mi működésünket helyeslik, midőn arról győznek meg, hogy az egész nemzetnek az a közvéleménye, az az akarat, amit mi képviselünk, akkor ezen kételyek eloszlanak és megerősödést nyerünk én és tisztelt barátaim abban az elhatározásban, hogy ingadozás nélkül haladjunk azon az egyenes uton, amelyet nekünk meggyőződésünk, hazafiságunk és kötelességérzetünk kijelölt.”

egyszerre mindent. A sok sok bűnt, mint a földi férgek elkövetnek öntudatlanul, most ő egész tisztán megértette. Látta. Sodoma törtelme megnyílt előtte. Elfődte arcát. A szeméi megteltek könnyel.

És ekkor megnyílt a másik ablak. Világos keretében megjelent az asszony. Selyemlepel volt rádobva testére. Szinte világított alóla rózsaszínű bőre. Bársonyfekete haja körülfogta s mineen szálából vilamos-ság áradt.

Az angyal megérezte. A köny fölszáradt szeméből, erősen megrázkódott és rohant az ablakhoz. Átvette magát rajta.

— Te, te kellesz nekem. Pedig tudom, hogy te vagy az átok, te vagy a bűn — zihálta az angyal és úgy szorította magához az asszonyt, hogy az fölsikoltott fájdalomában...

— Jár, jár — hívta az és az angyal ment vele.

A másik szobából áthallatszott:

— Ő te hatalmas Ur, a te angyalaid tisztasága ragyogjon az én házam fölött...

Az angyal halványan, fáradtan vonszolta magát. Eljött imé a nap, mikor meg kell jelennie az ő Ura előtt. Meg kell jelennie és megmondani, hogy megtalálta-e az igazi embert, kinek lelke megváltja Sodomát, hol szegyen és gyalázzal vannak kikövezve az utak...

Szabad e ilyen őszinte, félre nem magyarázható, ilyen tüzes és lelkes harci szót után békealkudozásokról, „tisztességes feltételek mellett kínákozó” leszerelési tervekéről beszél? Nem. A ki alkuszik, az már árulásra készül, habár a császár parancsát találja is utjában a nemzeti küzdelem.

Fejérváry közreadta félhivatalos lapja útján a „leg'öbbs hadura” ultimátumát. Szól pedig ez így: „Ha január utolsó hetéig nem lesz kibontakozás, úgy az erőszak összes fegyverei következnek, a melyeknek használatára Fejérváry utasítást kapott a királytól.”

Hogy pedig mindez nem éppen komolytalan ijesztgetés, ezt a feltevésünket meg erősíti azon értesülésünk is, mely Kossuth Ferenc és Wekerle Sándor bizalmas értekezéséről szól. Ezen a tanácskozáson később résztvevő Apponyi Albert gróf, Bánffy Dezso báró, Rakovszky István és Zichy Nándor gróf is Késő éjjel, a mikor e sorok íródnak, nem kaptunk bizonyos hírt arról, hogy hosszú és szigorúan bizalmas jellegű beszélgetésüknek mi volt a gerince s mi az eredménye. Elég megbízható forrás szerint átmeneti kormány tervét pendítette meg előttük Wekerle, a „békeangyal”, de a megoldásra való kilátás mindegyikük sikere nélkül.

Szóval: míg odafönn villámlik a császári harag és dörög a kamarilla buja, addig idelel megint jámborul pörgeti a felemlés hazafi a békelantot. Fegyverzörgés mellé nem illik az epekedő sóhajlás. Az erőhöz lágyaság. A harcösszességhez a békesi rámp. Addig meg nem állhat, alkuba nem foghat a nemzet, a míg győzelemről nem szól a tárogató. Mert ha most kiszárad a nemzeti vágyak virágos kertje, akkor nem zedékek fognak jönni és menni, a nélkül, hogy új szabadságharcot láthatnának. A kor fekete pecsétet ütöttek a magyar nemzet harcának legujabb fejezetére.

Az ügyvezetők Bécsben

Már a táviró tegnap meghozta a hírt, hogy a császári ügyvezetők Bécsbe utaznak a kereskedelmi szerződés tárgyalása ügyében.

Ez alkalommal báró Fejérváry bizonyára meg fog jelenni a király előtt és referálni fog a politikai helyzetről és mint haladóparti forrás jelenti, egyuttal a minisztertanács határozatából újabb javaslatokkal is elő fog állani mert az eddig alkalmazott erőszak mindenütt visszafelé sült el.

És az angyalnak lelkét iszonyatos kínok szántják végig.

Ha megmenti Sodomát, akkor elveszti az asszonyt. Az ő büntetése. De mikor ez a bűn, ah, ez neki édes. Neki ez az elkárkozás áldozat. Nem, nem megy vissza Urához, Hadd vesszen Sodoma és vele együtt pusztuljon ő is. És pusztuljon az igazlelkű is, kinek joga van az asszonyhoz. Az ő asszonyához, kinek teste és lelke immár az övé! . . . Az a részegítő, buja test. Nem! Nem fog az elveszni . . .

Az angyal megállt az Ur trónusa előtt. Leborult a sárraranyból készült trón előtt. Palástjával fődte el arcát, tekintetét.

— Nos, megtaláltad az igazi embert? — kérde az Ur szeliden és tekintetével nem nézett lelkébe angyalának, mert bizott vala benne.

— Meg — akarta mondani az angyal. Már kinyiták ajkai. De ebben a szempillantásban szellemtestét éles büvölet remegtette meg. Fölragyogott előtte az asszony képe. — Nem találtam meg, hatalmas Ur, Sodomának veszni kell! — esengett az angyali szí az egész mennyen át . . .

Sodomára lezuhant az Ur rettenetes haragja. Tűz láng emészte meg minden élő és élettelen. És a rettenetes rombolásból jajveszékelve menekültek az igazlelkű és futva vitte az angyal is pártjába burkolt asszonyát . . . Vitte magával az Ur kárhózatával és átkával együtt.

Hogy ezek a javaslatok mit tartalmaznak, azt egyelőre sűrű homály fedi. Mindaz, a mi eddig felszínre került oda, pusztá kombináció és képzelődés.

Azért politikai körökben bizonyos érdeklődéssel néznek a bécsi kihallgatás elé, mely alig hisszük, hogy ezentul is nemzetünkre áldáshozó legyen. A király ugyanis annyira elzárkózott a nemzet igazi vezetői elől, hogy már csak rossz tanácsadókkal van körülvéve, a kik a hatalom birhatóságért mindenre képesek.

Ily szomorú körülmények között semmi reményünk nincs, hogy ez a bécsi út jót eredményezzen, hanem ellenkezőleg még rosszabbra fordulhat a helyzet, mely napról-napra mindjobban mérgeződik el a törvénytelenségek folytonos gyakorlása által.

Ez a gőnye vén bakancsos bizonyára nem a békefeltételeket viszi bornyujában, hanem az erőszak hatékonyabb, brutálisabb folytatására fog felhatalmazást kérni a királytól, hogy haragját kitölthesse az ellenálló törvényhatóságokon, a melyek Pest-megye bátorító példájára igazi védbástyái a magyar alkotmánynak.

Ezeket a védbástyákat akarja okvetlen lerombolni a zugkormány és ez a mostani bécsi út azért lesz nevezetes a magyar nemzetre.

Ami hozzon felhatalmazást bármekkora erőszakra és zsarnokságra, a magyar törvényhatóságok az alkotmány várát az utolsó csepp vérig védni fogják és ha az ellenség ideig-óráig be is tör oda, csak tehetetlenül fog vergődni és megugrik onnan, mint Tahy és társai.

Mert a nemzeti ellenállás már oly erős, oly elszánt, hogy azt rendőrrel, csendőrrel már nem lehet leverni, csak egygyel: a nemzet törvényes jogainak elismerésével.

Ehhez pedig nem kell egyéb, mint törvénytisztelet, mely királyt és mindenkit egyaránt kötelez.

Takarodó.

Boda megy, Augusztin jön.

Az utolsó napjait tölti Debrecenben a darabont kirandeltség, az államrendőrségi kormánybiztosság. Nincs rá már semmi szükség. A küldetésük, a Kovács Augusztin elpáholásának kivizsgálása véget ért, még pedig a legnagyobb fiaskóval. Fújja már a takarodót a darabont-kormány is, amelynek sokba került ez a csufos kudarc, mert a kirendeltség költségeit ő viseli.

Ha eddig soha, a debreceni és ungvári esetből kifolyólag van értelme a miniszterek anyagi felelősségének. Az ok nélkül küldött kormánybiztosságok költségeit nekik kellene megtéríteni.

Mogy tehát a budapesti Boda-féle kirendeltség, miután a közrendet megzavarni nem sikerült, de jönni fog az elpáholás következményeit finai gyorsasággal kivevart Augusztin-főispán. A farsangi elvonulás és felvonulás mulatságos látvány lesz.

Az „Uram Bátyám” Augusztinról.

Komoly, politikai és társadalmi fajsúlylyal bíró emberekről az Egyetértés, Budapest, Budapesti Hírlap, Pesti Napló vagy más tekintélyes lapok szoktak írni, de az Augusztin féle politikai farsangi figurákról az élelapok közlik a mondani valókat.

Most kerül a kezünkbe a János vitéz (dr. Benedek János képviselő) pompás, valóban ősmagyar humorral szerkesztett lapja,

az „Uram bátyám,” amelynek debreceni vonatkozása részét mi is leközzöljük.

Az „Uram bátyám” állandó alakja Korszós Kis Bálint uram, aki törzsköcs civis és a helyzetről nyilatkozik minden héten. Most a következőképpen nyilatkozott:

Csömörlésig vótam mán avval, amit az ujságok egyik-másik darabont fü-espány fogadásáról írtak. Komáromba tintával öntötték le a Kubinyi katufrékját; Ungváron kutyasintér vonult ki kiséretnek a Bernát Gázsai intállációjára; Pestvármegyén úgy hullott a kóp a Laszberg pofonómájára, mint a záporos; no meg az a sok görbe tojás a méknek záp vót a szike. Ejnye, ejnye! azt a kiskésit, hát csak ennyi a magyar virtus?

— Mán kedves Borbi nászom enegygyék meg — így magamba — nem így kék azt! Gyűjjék csak ide Debrecenbe az a darabont-fajzat, majd megmutatjuk mi neki, mi az a szákba finánc!

No hát meg is törtint.

Ejnye, be szip vót!

Még magam is kilódultam a vasúthó, mert szeretem megadni minden arravaló embernek a végső tisztességet; no meg hogy szeretem az embert rakáson látni. Ott vótam én a Nagy András akasztásán is, meg mikor a szegin jó Füstös káplárt agyonlűtték avégett az ebfajzat Czájteráj kapitány végett.

Ott könyökötem a kerítésen s onnan obszerváltam, mikor a tengersok nép tolongott a vasutnál, osztán keresték a császári fináncot. A meg ott szorult, a nyavalyás, az első osztályu kupétába, tudom, egy zab-szem el nem fért vóna a tordai hasadskában. Nem számított ilyen szip részvétele. Nem is akart kígyónai, de mégis csak kígyótt, mirmar hogy kihuzták.

Sohse láttam még eleven embert halottas kocsiba. Nagyon szabadkozott, de csak meghuzta magát, mer hát muszáj vót. Vót oszt egy kis agyvigyelés is, vészt kiáltott a szerencsétlen furulyás, de nem vót ott egy Kristófi-huszár se.

— Csak a fejt, hogy meg ne sántujjon! — hullott is rá az áldás esztül.

Hova visznek? — kérdezte halálra ijedve. A temetőbe?

— Előbb a síralomházba! — mondták neki. Csak azért könyörgöt, hogy annyi időt adjanak neki, míg a testamentumát, meg a lomondását megírja.

Ekkor osztán szélnek eresztették.

— Esse teszi be ide többet a lábát! — Borbi nászom, — mondok így magamba.

— Jó, jó kedves Báliat komám, de baj lesz most már ebből.

— Oda se a bajnak, nászom! — látunk mi már kutyább világot is, mégis itt vagyunk a Kisbikába. Többet ér egy lat cselekedet egy mázsa szófia beszédnél.

Tavaly is így vót, mégis kiteleltünk.

Borsós Kis Bálint uram a helyzetről az „Urambátyám” c. heti számában a következőképpen nyilatkozott:

Emmán osztán az ecetágy, Borbi nászom. Sok istenesudabogarát láttam mán világitembe, mihóta a magam embersigemből gombolom a nadrágom, de még olyat nem pipáltam, a ki most Debrecenbe rontja a levegőt.

Hogy kormánybiztost küdtek a nyakunkra, emmég csak megjár. Gyöhet ide akár maga a fü-miniszter is, még se fordul ki sarkából a veres torony. Sok effajta ingyenilót kerget mihozzánk kopó: hát csak hadd rágógygyik az éhenkórász. Annak az elkínszereit szegin policáj spiclinek is jól esik az extra napi-díj. Nem is mondok én rá semmi rosszat. Tudom, pedig, hogy azir leskelődnek most ezek a Pestrül ide szalajtott bárcás spiclik, hogy kiléssik, mit mond serházba, kávéházba a becsületes civis pógár? Tudom, szeretnék, ha aszmondanám, hogy az is gazember vót, a ki őket ide küldte, tik is mindnyáján kötélre való akasztófavirágai, de nem mondom, mer feljelentenének, még le is tartóztatnának s ott lennék én is beköpertázva azzal a többi derik jó emberrel, a kik a kezöket a Kovács Gusztai fü-fü-finánc pofonómáján felejtették.

De meg minek is mondanám? hiszen úgy is ismeri őket az egész világ, tudja róluk mindenki: ki fia borja?

Hát csak hadd fontoskodjanak, hadd süritsenek, majd csak megúnják, oszt oda mennek vissza, ahonnan jöttek; kár is vót onnan kibujniok.

Azt az egyet azonban sehogyssem hagyom helybe, hogy még fűkapitányt is hoztak magokkal. Mer mir azir, hogy még a legkisebb kondásbojtáromat is magam szoktam felfogadni, ne kügyön a mi nyakunkra városi eselédet még úfelsége se, tartsa meg a léhűtő kuktaít magának. Aki fizet, a peyegtet.

Asz halljuk egyéberánt, hogy Kovács Gusztai újfent csak visszagyön; iiiinye, aki áldója, de kitartó ember ü kigyelme. Jobb vóna bizony, ha inkább a városligetbe szögödné el a pofozós ember helyére, mert itt kutyavilág vár rá. Nem is gondolja, mennyire örülük mán előre a szerencsének. Kitereljük a Hortobágyra, mert a szobába meg a közgyűlési terembe nem eresztjük: kutyának, darabontnak kinn a helye. Asz-mongya kend Borbi nászom, hogy most van baj, nem mikor Kaba igett.

Huncut vót a nimet, az is marad, mig meleg; de azir oda se neki: tavaly is így vót, mégis csak kitelettünk.

Hejh, Debrecen! . . .

Petőfi után sóhajtja

Kovács Gusztáv főispán.

Hejh, Debrecen!
Ha rád emlékezem,
Sokat szenvedtem én tebenned!
S még azt se mondhatom,
Hogy jól esnék nekem,
Ha rád emlékezem.

Aszkéta nem vagyok
S mégis voltak kinjaim, nagyok.
Jó, hogy nem üvegéből van a finác,
Ezt bölcsen rendelék az istenek,
Csak ez hiányzott,
Hogy darabokra törjenek;
Az volt aztán a szörnyű tánc!

S aztán a télnek kellős közepében
Kihuztak szépen
A kupéból s inkognitomból
S gyászkocsi lett a diszhintomból.

Mondtam nekik fű-fát, bolondot,
Meg is irtam, hogy én lemondok,
Csak hagyják árva testemet . . .
Mig a düh végre engedett.

S ez inségben csak az vigasztala:
Hogy mind kevés
Ez még nem a legutolsó vala.
S az volt derék,
Ahogy verék
Koponyám, hátam lelkesedten.
Egy porcikám se maradt veretlen;

A debreceni eset után.

A halottas-kocsi.

— Nini, halottas-kocsi! Ugy látszik, temetés készül.

— Óh, dehogy! A főispán érkezését várják.

A gyermekszobából.

Apa: Mit műveltek, gyerekek? Hisz az rettenetes, hogy mit csináltok! Miért veritek úgy Jósikát?

Pistike: Nem bántjuk komolyan, apuskám! Csak debreceni főispánt játszunk!

Az életunt.

Az öngyilkosjeitől tanakodik magában.
— Megvállok az élettől. Csak azt nem tudom, hogy a halálnak milyen nemét választaszam? Revolver? Hátha a golyó nem jól talál? Akasztás? Hátha leszakad a kö-

tél? Mérget vegyek? Hátha nem hat elég gyorsan és kimossák a gyomromat? Ah, tudom már, mit csinálók! Elmegyek Debrecenbe főispánnak!

Biztosító-intézetnél.

Igazgató: Uraságok tehát balesetre kíván nagyobb biztosítást kötni?

Az ügyfél: Ugy van!

Igazgató! És szabad tudnom a foglalkozását?

Az ügyfél: Főispán vagyok Debrecenben.

Igazgató: Akkor sajnálom! Biztos vesztéségre nem köthetünk üzletet!

Tévedés.

Egy ur benyit egy üzletbe.

— Megrendelést akarok tenni! — szól. Én a debreceni főispán vagyok.

— Ugy? — felel a kereskedő. — Akkor kérem, tévedni méltóztatott. A szomszédban van a temetkezési vállalat.

Olvasta?

— Olvasta, hogy Debrecenben mi történt Kovács Gusztávvál?

— Olvastam.

— És mit szól hozzá?

— Hja, kiki saját szerencséjének Kovácsa.

Uj népdal.

Debrecenbe kéne menni,
Főispáni esküt tenni,
Vigyázz Kovács és légy okos,
Debrecenben sok a fokos.

Az ítélő tábla indokolása.

Az ártatlanul letartóztatottakat a debreceni ítélőtábla az alábbi indoklással helyezte szabadlábra:

A királyi ügyész a terheltet a btk. 323. és 324. §-ának 1. pontjában meghatározott büncselekmény elkövetésével vádolja, a vizsgálóbíró és a vadtanács pedig a terheltet előzetes letartóztatását a B. P. 141. §-ának 2. ik és illetőleg 3. pontjára hivatkozással azon az alapon rendelte el, mert a terhőkre rótt cselekmény súlyosabb beszámítás alá eső büncselekmény és mert ennél fogva a kimérendő büntetés előre látható nagyságánál fogva szökésüktől és illetőleg a nyomozás megzavarásától tartani lehet.

A btk. 324. §-ának 1. pontjában felhívott 303. §-ában körvonalozott testi sértés fenforgásának megállapítására kiküldött orvosszakértők előzetes véleménye szerint sem valószínű, hogy a sértett fél balkezének mutató ujján észlelt esonítottörés oly természetű, melyből a btk. 303. §-ában meghatározott büncselekmény fenforgására lehetne alaposan következtetni, sőt az állandó joggyakorlat szerint a bal kéz egyik ujjának elvesztése sem vonja maga után e törvényszakas al kalmazását.

Mint hogy ezek szerint a terhelt cselekményében a BTK. 324. §-ának szigorú alá eső büncselekmény ismérvei eddigi megállapítások, de az orvos szakértői véleményből kifolyólag sem látszanak fennforogni, alapját veszítette azon további fellevés is, mely szerint az alkalmazandó büntetés előrelátható nagyságával fogva alaposan lehetne tartani a tettesek megszökésétől, akik különben állandó lakhelyielyel és foglalkozással bírnak.

De nem forognak fenn a terhelttel szemben a B. P. 141. §-ának egyéb esetei sem; abból a körülményből pedig, hogy a terhelt állítólagos büntársait nem nevezték meg, — a vizsgálat meghíu sítását czélzó szándékra egyéb terhelt körülmény hiányában alaposan következtetni nem lehet; — e szerint a B. P. 141. §-ának 3. pontjában felsorolt feltételek sem forognak fenn.

Ily körülmények között a nyomozás előrehaladott állapotában a további előzetes letartóztatás oka és szükségége megszűnven: az előzetes letartóztatás megszüntetendő és a felfolyamodással élő terhelt szabadlábra helyezése volt elrendelendő.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Csütörtök, jan. 18-án: „Lebonnard apó” szinmű. Ujdonság. (B)

Péntek, jan. 19-én: „Lebonnard apó” szinmű. Ujdonság. (C)

Szombat, jan. 20-án: „Drótostót” operette. (A)

Bérlet 91. szám. (A)

Szerda, 1906. évi január hó 17-én:

Én, Te, Ő.

Nagy operette 3 felvonásban.

S Z E M E L Y E K:

Vergy gróf — — — — Polgár S.
Gabriella, a felesége — — — — Zilahyné V.
Coucy gróf — — — — Ternyei L.
Millepertuis báró — — — — Deéssy A.
Volande, a felesége — — — — Sz. Pozsony.
Cocó, fogoly — — — — Szabó Gy.

Csöppség. Tegnap ez a bájos vigjáték újból telt ház előtt került színre, aminthogy még többször is lesz közönsége a szezon legnagyobb sikerű darabjának. A tapsból tegnap is bőven kijutott Zilahy Gyulának, Szabó Irmának, Szakácsnének s általában az összes szereplőknek.

Az Én, Te, Ő, kerül ma színre harmadszor. A kedves zene s fényes kiállítás bizonyára ma is nagy közönséget fog a színházba vonzani.

Lebonnard apó. A nemzeti színház nagy sikerű ujdonságát mutatja be holnap a drámai társulat. A darab előadásában, mely iránt igen nagy az érdeklődés részt vesznek Szabó Irma, Almássy Lola, Békés Gyula, Ternyey Lajos, Kondor Ernő és Krasznay Ernő.

H I R E K.

Elkobozták ismét a „Debreczen-t.” Foglálás királysértés vádja miatt.

Kedden este a vizsgálóbíró utasítására a rendőrség ismét lefoglalta a „Debreczen-t.” Ez új esztendőben már másodszer ér bennünket ez az igazán nem várt szerencse és kitüntetés, hogy az ügyészség lefoglalja lapunkat, a multkor izgatás, most királysértés miatt, a btk. 140. §. 2. bekezdésébe ütköző vétség alapján.

Az este 7 órakor a vizsgálóbíró rendelete folytán megjelent a lapunk szerkesztőségében Mile Pál rendőrfogalmazó, Mihályi István rendőrfelügyelő, Juhász Istók jegyzőkönyvvezető két rendőr kíséretében és lefoglalta a „Debreczen” ez év január 16-án megjelent 12. számát a „Barázdák” rovatában megjelent királysértő cikk miatt, amelyben XVI. Lajos egykori francia királynak a fűrészporsos kosárba hullott fejről tett megjegyzést a cikkirő.

Lefoglalták a kiadóhivatalban talált két lappéldányt. Többet nem is találtak, mert a „Debreczen” minden nap elkel az utolsó példányig.

Mikor a lefoglalás történt, csupán Rostkovicz Arthur helyettes szerkesztő

volt a szerkesztőségben, aki most a tört lába miatt kénytelen a szerkesztőségben lakni. Előadta nyomban a rendőrtogalmazó felhívására az inkriminált cikk kéziratát is, s a jegyzőkönyvbe mondta, hogy a cikk szerzője ő és azért a felelősséget is vállalja, mert Békásy Jenő felelős szerkesztő helyett, miután előzetes letartóztatásban volt, ő volt felelős a lap szerkesztéséért.

Nagy zavart és kárt okozott azonban a „Debrecen“ utcai elárúsítónak a rendőrség tulbuzgósága, mert Bikfalvy Miklós rendőrbiztos a rikkanocsoktól az este megjelent lapszámot is elkobozta, holott annak lefoglalása iránt a vizsgálóbíró még nem intézkedett. Ez azonban a rendőrségnek lesz kellemetlen.

Egyébként közönyös ránk nézve a Habsburg-szolgálatban tulérzékeny hatóságok üldözése. Ez is csak azt bizonyítja, hogy a függetlenségi és 48-as párt lekenyerezhethetetlen, megvásárolhatatlan sajtójáráfenni a fogát a hatalom. De hiába feni. A félelmet mi nem ösmerjük. Még az akasztófa alatt sem!

— **Előfizetőinket felkérjük, hogy ha tévedésből vagy más okból este pontosan nem kapják meg a „Debrecen“-t, azonnal tegyenek jelentést a kiadóhivatalban, hogy a szükséges intézkedést megtehesse.**

— **Helyőrségváltás.** A debreceni esettel kapcsolatosan az a hír terjedt el, hogy a 39. gyalogezredet elhelyezik Debrecenből, s hogy a városnak a jövőben nem lesz katonai zenekara. E hírrel szemben a hadügyminiszterium felhivatalosa, a „Fremdenblatt“ illetékes helyen a következőkről értesül: A 39-ik gyalogezredet, amelynek törzskara és két zászlóalja Debrecenben, másik két zászlóalja pedig Temesvárott állomásozik, a tavasszal csakugyan áthelyezik a Száva mellett Bródra két zászlóaljjal és a törzskarral. Egy zászlóalj Patrinyába kerül, ahol a 61. gyalogezrednek 1900 óta ott állomásozó zászlóalját váltja föl. A 39. gyalogezred egyik zászlóalja továbbra is Debrecenben marad. A 61. gyalogezredet 3 zászlóaljjal és a törzskarral visszahelyezik Temesvárra, egyik zászlóalj pedig Debrecenbe kerül. A debreceni helyőrség állománya eszerint csak a törzskarral fogyatkozik meg, amelyhez a katonazenekar is hozzátartozik. Ezeket a dislokacionális változásokat a hadügyminiszterium már 1905. október 13-án rendeltette el, tehát ez az intézkedés a főispán pofozással semmi összefüggésben nincs.

— **Jogász-kör.** Évek óta él a debreceni jogász-íjűség lelkében egy jogász-kör eszméjére, melynek megtestesülése immár rövid idő kérdése, minthogy az akadémiai tanárkar a napokban tartott gyűlésén megadta az engedélyt a kör felállítására. E „Jogász Kör“, melynek előkészítése képezte a félévben a jogászok legfőbb feladatát, hivatalosan van egyrészt az ifjakat egyesíteni, nemcsak szórakozást nyújtani számukra, másrészt a Kör helyiségeiben tervezett felolvasásokkal, összejövetelekkel a jogász-íjűség és Debrecen társadalmi közti érintkezést intenzívebbé tenni. A kör felállítása a tanárkar beleegyezése után már semmi akadályba nem ütközik, mert a szükséges alapítókével az íjűség rendelkezik és így a jövő félévben már a jogászság e régi álma meg fog valósulni.

— **Halálozás.** A Debrecenben előnyösen ismert Lukács Vilmos vállalkozót súlyos csapás érte. Neje szül. Schön Eteleka, kivel másfél évig boldog házasságban élt, tegnap éjjel Budapesten hirtelen elhunyt. Az alig 23 éves, általánosan kedvelt urinó hirtelen elhunyt a családjára, barátai és ismerősei körében nagy részvételt keltett. Temetése ma délután 3 órakor Budapesten lesz a Damjanich-utcai 47. sz. gyászszobából.

— **Helypénztartozások.** A városi tanács elrendelte, hogy az 1905 évben helypénzzel hátralékban levő piaci árúak tartozásai haladéktalanul behajtsassanak.

— **Uj kantinos.** A nyulasi kantin, az ugynevezett honvéd barak — mint értesülünk — a mai nappal gazdát cserélt. Az új kantinos Farkas András.

— **Megtámadott rendőr.** Nagy botrány, illetve néposodület előidézője volt tegnap délután 5 órakor Bakos Gábor napszamos a piac utcán, közvetlen a vámház előtt. Ugyanis nevezett berugott állapotban az elébe kerülő Földházi Antal 66. számú rendőrt mindan ok nélkül megtámadva, illetőt leihatatlan szavakkal illette. Bakost a főkapitányság a kísérték, hol további intézkedésig felügyelet alatt marad.

— **Polgári kör** tőne estéjének erkölcsi sikere érdekében, kértnek a rendezőség igen tisztelt tagjai, hogy a folyó hó 18-án „Csütörtök“ este 6 órakor a kör helyiségében tartandó értekezletre megjelenni sziveskedjenek.

— **Nyugdíjazott vasutasok.** A helybeli vasuti üzletvezetőségek három tagja megy nyugdíjba. Mindegyükök harminc évi munkásságra tekinthet vissza, mely alatt nemcsak tisztviselőnek, hanem a város intelligens társadalmának rokonszenvét is megnyerték. A három tisztviselő Ériecz Ernő főfelügyelő, Basa Gábor felügyelő és Gabron Árpád főellenőr. A sok éven át köztünk élt s a helyi üzletvezetőségek éveken át volt üzletvezetőhelyettese, Siegmeth Károly főfelügyelő szintén nyugdíjba vonult.

— **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik esz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már néhányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Árja 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth utca „Arany egyszarvu“ gyógyszerészénél.

— **A Népszegélyző Bank** megnyitotta heti befizetői könyvecskét (legkisebb 10 fillér) kiválthatók Piac utca 42. sz. a. Lamprecht-palota földszint az udvarban.

— **Pénzközlőnőket** hátra, földre a legelőnyösebb feltételek mellett, rövid idő alatt folyósított a „Budapesti takarékpénztárak képviselőisége“ Debrecen, Csapó utca 12. sz. a.

TAVIRATOR.

Kossuth nyilatkozata.

Budapest, január 17. Ma tiszteltgette Abrudbánya város küldöttsége dr. Lukács Andor plébános vezetésével Kossuth Ferencnél, akinek átadták Abrudbánya város diszpolgári oklevelét. A küldöttség szónoka meleg szavakkal üdvözölte Kossuthot és kívánta, hogy a függetlenségi eszme, halhatatlan édes atyjának műve, az ő életében valóra váljon. Kossuth válaszában kifejtette, hogy sok szenvedés vár még a nemzetre a korona merevsége miatt, de nemsokára megtudjuk, hogy valódi abszolútizmus, vagy valódi alkotmányosság fog-e következni? A nemzet ügyének diadalát *halandó ember nem fogja megakadályozni.* A küldöttség megéljenezte Kossuthot, mikor tőle eltávozott.

Fejérváry újra rapporton.

Bécs, január 17. Fejérváry Gizza báró ma délelőtti 11 órakor másfél óráig tartó kihallgatáson fogadta az uralkodó. Fejérváry a Burgból a Bank-gassei magyar házba juttatott, ahol csak annyit mondott az ott várakozó újságíróknak, hogy ma csak másodrendű kérdésekről tett jelentést.

Az ügyvivők utazása.

Bécs, január 17. Vörös László kereskedelmi és Feilitzsch Arthur báró földművelési ügyvivők Popovics István pénzügyi államtitkár társaságában ma visszautaztak Budapestre.

Máramaros főispánja.

Máramaros-sziget, január 17. Ma érkezett haza báró Prónay Zsigmond főispán, akit pártkülönbség nélkül meleg szeretettel üdvözölték és felkérték, hogy tartsa meg főispáni állását. Prónay kijelentette, hogy csakis a végső esetben fog lemondani állásáról.

Az elnökválasztás.

Páris, január 17. Ma választja meg Franciaország a köztársasági elnököt Versaillesban. A főváros nagyon élénk. A lapok félóránként külön kiadásokat adnak ki. A két kamarának összesen 845 tagja van. Fallieres Armand megválasztása Doumer ellen bizonyos.

Páris, január 17. Fallierest, a francia szenátus elnökét köztársasági elnökké választották.

Felfüggesztett jegyző.

Budapest, január 17. A trencsérmegyei főispán felfüggesztette állásától Kep Jakab közjegyzőt.

Az angol választások.

London, január 17. Az eddigi választások eredménye a liberálisok győzelmét jelentti. Megválasztottak 136 liberálist, 22 munkáspártit, 50 konzervatívot, 4 szabadkereskedő konzervatívot és 5 ir nacionalistát.

Közgazdaság.

Magyar birtok osztrák kézen. Csánádmezőben a kevermési és vízesi uradalom, mely Ypsilanti herceg örökösének tulajdonát képezte, továbbá az Aradmezőben levő magyar áti és kuvini szőlőket tegnap egy nagyobb bécsi konzorcium nyolc millió korona árban megvette. A nevezett ingatlanok tulajdonosai: Ypsilanti Tivadar és Manó hercegek, továbbá Hobenlohe Schilldugsfürst Ernő és Poppeuheim Ervin grófné, mint testvérek. A tulajdonosok már régebben foglalkoznak azzal az eszmével, hogy magyarországi birtokaikat eladják. A birtokra több ajánkozó jelentkezett és bár a tulajdonosok magyar kézre óhajtják az uradalmat juttatni, az erre vonatkozó tárgyalások eredményre nem vezettek. Legutóbb egy bécsi konzorciummal lépett a tulajdonosok jószágkormányzója, Prokop Gyula érintkezésbe és a tulajdonosok a nyolc millió korona vételárba beleegyezve, felhatalmazták a jószágkormányzót, hogy az eladás véglegesítésére a szükséges intézkedéseket tegye. A kevermési és vízesi uradalom hétezer-nyolcszáz holdnyi területű és Csánádmezőben a legjobb minőségű gazdaság. A nagy birtok eladásában az a szomorú, hogy osztrák érdeklők mindinkább erősebb talajt nyernek e hazában, ami az eddigi kormányok bünlajstromát növeli. Erdélyben, Felsőmagyarországon és most már az ország szívében az Alföldön is idegenek vásárolják össze a földet; a magyar közpártokosozás pedig lassan lassan tönkre megy a rossz gazdasági évek, a földtel járó nagy terhek el-

viselhetlensége folytán. A nagy szomszéd-államokban a gazdasági politika főként arra tendál, hogy a nemzet földje a nemzet vagyonaiban maradjon és törvényhozási intézkedések a legnagyobb szigorúsággal örködnek előt, hogy idegenek kezére ingatlan ne juthasson. Olaszország egyik legradikálisabb és a nemzeti vagyon és művészet megvédését célzó törvénye az a törvény, mely teljesen lehetetlenné teszi, hogy az Olaszországban lévő műkincsek külföldre eladhatók legyenek. Nálunk Magyarországon nemzeti szempontból ilyen intézkedések sohasem történtek és ennek lesz majd tulajdonítható, hogy idők múlva a magyar földet adás vételi szerződés útján Románia, Ausztria vagy Németország a sajátjaként fogja a magyar telekkönyvi hatóságoknál törvényes formába kitüntetettetni.

Uj vasut Debrecen és Nagyvárad között Pár év előtt engedélyt kapott két budapesti vállalkozó a kereskedelmi miniszertől arra, hogy Debrecen és Nagyvárad között villamos vasutat építsen. Az engedélynek ma sincs még fogantatja, ellenben hasonló engedélyt adott ki Vörös László kereskedelmi miniszter másik vállalkozónak is. Most tudatta a miniszter a várossal, hogy Török Emil mérnök budapesti lakos részére Debrecenből kiindulva Mikepércs, Hosszupáyi, Esztár, Kismarja, Nagykereki, Nagyszántó és Biharpuszpöki községeken át Nagyvárad város területére villamos vagy más motoros üzemű vasut építésére az előmunkálati engedélyt egy évi hatálylyal megadta. Kéri a miniszter, hogy a vállalkozót a szükséghez képest hatósági támogatásban részesítsék.

Felolvasás az erőtakarmanyról. Az erőtakarmany hasznosságáról vasárnap Hejduházaon felolvasás lesz. A debreceni erőtakarmanygyár több vezető embere kimegy ez alkalomra Hadháza és pedig Jablonay Kálmán, Kertész János, Szöllösi Ferenc és Schweiger Sándor igazgató. A felolvasást a közsézházán délután tartják meg, mikor is Jablonay Kálmán olvas fel a hadházi gazdáknak az erőtakarmanyról és annak hasznáról.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.
1906. jan. 17.

A) Hízott sertések árai. A) Magyar sárga és fekete. Öreg nehéz (párónként 400 kilogrammon felül súlyban) 127-129 fillérig. Öreg közép (párónként 300-400 kilogramm terjedő súlyban) 118-120 fillérig. Fialat nehéz (párónként 320 kilogrammon felül súlyban) 132-134 fillérig. Fialat közép (párónként 280-320 kilogramm terjedő súlyban) 130-131 fillérig. Fialat könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) 128-130 fillérig. — II. Magyar sárga és fekete: Nehéz (párónként 280 kilogrammon felül súlyban) 118-120 fillérig. Közép (párónként 240-280 kilogramm terjedő súlyban) 118-120 fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) 118-120 fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (párónként 360 kilogrammon felül súlyban) 128-129 fillérig. Közép (párónként 240-360 kilogramm terjedő súlyban) 124-125 fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) 121-122 fillérig. IV. Romániai eredetű (Stschl) I. Nehéz (párónként 240 kilogrammon felül súlyban) 118-120 fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) 118-120 fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (párónként 260 kilogrammon felül súlyban) 118-120 fillérig. Közép (párónként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 118-120 fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) 118-120 fillérig. A hízott sertés árszabályzata csöndes.

Szerkesztői posta.

G. Jenő. Sokkal erőteljesebb hangon kell írni és adatok alapján. Különösen politikai cikket.

H. G. Nemcsak ön undorodott meg a „cég” vezetésétől, más is. R. A. köszöni szives érdeklődését,

a kedves meghívásnak azonban csak a jövő hónapban tehet eleget.

K. B. (Szirmalessenyő.) A felelős szerkesztő köszöni a részvételjes érdeklődést. Levél megy.

B. A. (Losonc) Hát a könyv hol késik az éji homályban?

Regény-Csarnok.

Himlő-utca.

(Gyermekmese.)

Írta: Herceg Ferenc.

6.

A szegény anya megröppenve nézett a patikusra. Most vette csak észre, hogy a fekete pápaszeme alatt szakasztott olyan gonosz és véres szempár tűzöl, mint a koporsót őrző fenevadé volt. De aztán megemlékezett az iszonytató gyermekarcáról, amelyet a kis koporsóban látott és elszántan leereszkedett a gödörbe. A patikus rácsapta az ajtót, az anya pedig lehunyta a szemét és szívéhez szorította a kis huszárt... Tüzes, szurós fájdalom nyilat végig az arcán és a félezemén.

— Hogy van, szép hölgy? — kérdezte odafenn nyájasan a patikus.

— Jól vagyok! — rebegte mosolyogva a királyné.

— Sziveskedjék kijönni, a műtétnek vége!

A gazda vigyorogva tükröt adott a kezébe.

Hej, mi lett a világszép királynéből! Aranybaja hófehér volt. Egyik szeme a drágakőnél tündöklőbb szeme, megvakult. Arcát, a hajnalpír bájában mosolygó arcát, förtelmes sebtorradások rútták el. A világszép királynéből a világ legszomorúbb asszonya lett.

A patikus most már a kezébe adta az üveget a szívárványos vízzel.

— Ezzel méltóztassék megmosni a kedves fia arcát! Attól eltűnik a betegség minden nyoma.

— És a magamét is? — kérdezte szomorú mosollyal a királyné.

A gazda felkocogott.

— Nem, szép hölgy? Önnek nem használ az orvosság. Sohasem nyerheti többet vissza a régi arcát. Ha csak valami csoda által nem, — no de manapság nem történnek már csodák!

— Miféle csoda által? — kérdezte a királyné.

— Visszanyerheti a régi arcát, — haha! — ha valaki komolyan mondja és hiszi, hogy ön a világ legszebb asszonya! Volt szerencsém! Ajánlom magamat!

A királyné tudta, hogy ez lehetetlen, mert hiszen most ő volt a világ legrutább asszonya. A fáradtságtól vánszorogva hagyta el a Himlő-patikát. Most már a huszár mellett az orvosságos üveget is szorongatta a keblén. Száz lépést is alig tett még a fekete sikátorban, amikor egy bolthajtásos kis kapuhoz ért. Áthaladt a boltív alatt és ekkor nagy fényesség áradt a szemébe. A palotatér lámpái ragyogtak az éjben és a királyi palotta ott állott a tér végében.

A gárdák persze nem ismerték meg királynéjukat és nem akarták beereszteni a kapun. Olyan rut volt, hogy félelem és számalom fogta el az embereket. A királyné azonban megmutatta nekik a fahuszárt és amikor az hetykén elkiáltotta magát, hogy hop, hop! — akkor nagy örömmel beeresztették. — Megjött a kiskirály beszélő huszára! — kiáltották sugársó arccal.

A nagy lépcsőn sok virág nyílt: arany kalitkákban ott csipogtak a kiskirály kedves énekes madarai is; a fordulónál szép márványszobrok ékeskedtek. Amikor a rut királyné fölvanászorgott a lépcsőn, a virágok hervadtan lekonyultak, mintha leforrázták volna őket, a kis madarak holtan lehullottak, a kőképek pedig könnyezni kezdtek.

(Folyt. köv.)

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények és lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő szer.

Kiválóan jó ízű.

Több mint 40000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: **J. Serravallo-nál**

Trieszt-Barcola.

A gyógyszertárakban pedig 1/2 lit, u. 2 K. 60 fillér.
1 " 4 " 80 "

5 korona és több napikereset.

Házimunka-kötőgép-társaság.

Kerestek nekünk nembeli egyének gépünkön való kötésre, egyszerű és gyors munka egész éven, otthon végezhető. Nem kell előkészütség. Távoltság nem határoz. A munkát mi adjuk el.

Házimunka-kötőgép-társaság

Thomas H. Whittick és Tsa.

Prága, Petersplatz 7-25.

Budapest, IV. Havas utca 3-25 sz.

3695-1905. tk.

Árverési hirdetés.

A pladányi kir. bíróság min. telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy Debrecen sz. kir. város közkórháza végrehajtójának Varga Lajos végrehajtást szenvedő elleni 15 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajási ügyében a debreceni kir. törvényszék (a pladányi kir. járásbíró) területén lévő püspökladány község határában fekvő a pladányi 2801 sz. betétben A + 1. sorsz. alatt felvett 5501. hrszámú t.-hold, 628 □-öl területű muszáj földi szántóból Varga Lajost illető, 4-24 részre 30 kor, kikiáltási árban, a pladányi 2802. sz. betétben A I. 1-2. sorsz. alatt felvett 2954. és 2955. hrszámú 122. és 319 □-öl területű nádaskerti szántóból Varga Lajost illető, 39-ed részre 130 kor, kikiáltási árban a pladányi 2803. sz. betétben A I. 1-2. sorsz. alatt özv. Varga Sándorné szül. Nagy Mária javára 9/18 részben Varga Lajos javára 3/18 részben Katona Józsefné, Varga Sára javára 1/18 részben Pocsai Sándor javára 1/18 részben Pocsai József kiskoru javára 1/18 részben és Pocsai Eszter kiskoru javára 1/18 részben felvett 1249. ö. i. sz. házasság és 6/10014. rész nádlás illetőség az 1881. évi 60 t. c. 159 §-ának d., pontja alapján egészben 814. koronában ezennel megállapított kikiáltási árban és pedig a pladányi 2802. és 2803. sz. betétekben a 2995/906. sz. végzéssel C. I. és I. alatt özv. Varga Sándorné Nagy Mária javára bekebelezett hasznélvezeti jognak épségben hagyása mellett elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1906. évi február hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor a pladányi kir. járás bírói árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 3 kor. 13 kor. és 81 kor. 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett arfojammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 8333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ban, kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Pladány 1905. évi nov. hó 21 n.

Csikó István
kir. járásbíró.

A Magyar Cirokipar

Részvényársaság Budapeston.

A t. gazdaközönség figyelmét felhívja azon körülményre, hogy igen előnyös feltételek mellett hajlandó

olasz cirok

termelésére előszerződéseket kötni egy vagy több évre. A szerződési feltételekkel, valamint a termeltetésre vonatkozó minden utbai azítással készséggel szolgál Hajdunegyei képviselője

Holländer Adolf és Fia cég
Debrecen, Plac-utca 28. szám.

A KI ELADNI KIVÁN

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát, üzletet, műhelyt lakást stb. vagy

A KINER ismerettség hiányán

házastársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, vinceszéltre, kertészre, kulcsárnőre, gazdaszszonyra, szakácsnőre, szobaleányra mosónőre, házi- vagy irodaszolgárra, pénzbeszedőre, házmesterre, stb-re. van szüksége

A KI

mindezeket vétel vagy bérbevételi céljából keres

A KI

BÉRBEADNI KIVÁN

hirtokot, házat, vadászterületet, telket, kocsit, lovat,

A KI

valamely állást betölteni kíván; legbiztosabban célt ér, ha a

„Debreczen“
apró hirdetési
rovatát használja.

1906. Farsangi idényre

ajánljuk a legdivatosabb béli kelméinket, 120 cm. fehér és színes francia batisztokat. Selymek: Christalin, Rádium, Pongenetto, Taft-Messaline, Lionnaise divatos bál színekben.

Egyes beosztott, félig kész, himzett batiszt és csipkével díszített selyem ruhák 20 koronától feljebb.

Selyem és csipke sálók, legyezők, bál koftyúk, fehér és színes áttört harisnyák nagy választékban, olcsó szombat árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

(városzon, divat és szőnyegáruház.)

DEBRECEN, RÓZSATÉR.

A Richter-fele Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedül foglalkozási játék a melyet a gyermekek mindig szívesen játszanak. Egyik játékszer sem oly sokoldalú, érdekes és olcsó, mint az elpusztíthatatlan Horgony-Kőépítőszekrény, mely minden egyes kiegészítőszekrényvel tanulságosabbá és a gyermekre nézve kedveltebbé válik. Néhány év óta minden egyes Horgony-Kőépítőszekrény a gyorsan kedvelté vált.

Horgony-Hidépítőszekrények

Attal is természetesen kiegészíthető, úgyhogy a gyermekek egy ilyen szekrény beszerzése után pompás várakozást is felelthetnek. Hogy mindenkoru gyermek számára egy megfelelő szerényt könnyen és biztosan kiáltszthassunk, hozassuk meg az által jegyzett cégtől a szép képes kőépítőszekrény árjegyzékét, mely kívánatra ingyen beküldetik és számos építési minta-és felette érdekes elismert nyilatkozatot tartalmaz.

A Richter-fele Horgony-Kőépítőszekrények és Horgony-Hidépítőszekrények, valamint a Horgony-Mozsák és egyéb felette érdekes rakási játékok minden finomabb játékszerüzletben 75 fillértől, 1.50, 3 koronáig és magasabb áron kaphatók. A sok utánsat miatt azonban bevásárláskor igen óvatosak legyünk és minden egyes szekrényt a híres „Horgony“ gyártmány nélkül nem hamisítvány visszautasítsunk; mert oktalan volna jó pénzt egy értéktelen hamisítványért kifizetni. A ki zenakövelő, az kérje meg árjegyzékét a híres imperator zenélőművekről és beszélőgépekről.

Richter F. Ad. és Társa,

kir. udvari és kamarai szállítók, BÉCS,
Iroda és raktár: I. Operngasse 16, Gyár: XIII. (Hietzing).
Rudelstadt, Nürnberg Olten (Svájcz), Rotterdam, Szt.-Petersvá, New-York

Atnedvesedtek már az ön lábai?

Nem mert én nedves időben

Storm Slipper

vagy

Hócipőket

viselek, melyek Boston Rubber Shoe Co. Bostoni gyárából valók, könnyűek és elegánsak. Kaphatók: Kálnai Lipót, Fekete Jakab és Mandel Lipót üzletében DEBRECENZEN. Vezérképviselő Ausztria Magyarország részére: Wellach Frankl és Társa, Bécs I. Fleischmarkt 12 és 14.

Pserhofer-pilulák

valódiak csak ezzel a vörös fölrással. „J. Pserhofer“.

József császár ideje óta tehát több mint 120 év óta mint leg-
régibb, fájdalom nélkül hashajtó háziszert ismerik és sok orvos sür-
gösen ajánlja a rossz emésztés és dugulás minden következménye ellen,
mint az epecirkuláció závara, májbaj, szélkolika, aranyér, a belek
petyhüdtsege stb., vértisztító tulajdonságai következtében kitűnő vér-
szegénység, ideges ffaejás, sárgaság stb. esetén.

1 skatulyácska 15 pilulával . K. —42
1 tekercs 6 skatulyácskával . K. 2,10

A Pénz előleges beküldése esetén ára portómentes megküldésével együtt

1 tekercs Korona.	2.60	4 tekercs Korona	8.90
2 "	4.70	5 "	10.50
3 "	6.80	10 "	18.50

Egyedüli készítőhely,

Pserhofer J. gyógyszertára
WIEN, I., Singerstrasse 15.

APRÓ HIRDETÉSEK.

M/ra 10 szög 30 fillér, minden további szög 3 fillér
vastagabb betűkkel nyomtatott szög 8 fillér.

Levéliell fedezkedésükre pontosan válasszunk, ha szük-
séges helyig beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„DEBRECZEN“
szerkesztőségének
és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Levelezés.

Előkelő urak
közül ki volna hajlandó
egy intelligens fiatal uri
leánykának a zálogházban
levő körülbelül kétszáz
korona értékű tárgyait
kiváltani. Nem ajándék
képpen, hanem kölcsön-
havonta vissza fizetésre.
Anogim levelekre nem
reagálom, csakis előkelő
gazdag urak és katoná-
tisztok ajánlatait „Bána-
tos Ibolya“ jelige alatt a
főpostára poste-resta te,
s ezen lapban jelezni ké-
rem.

Ajánlat.

Minden Pénteken
és Szombaton friss né-
metesen készített hirtka
kapható Bónes V. hentes
üzletében Fötér.

Eladás.

„Tiszti szivarka hüvely“
valódi Egyiptomi „Verge
egészségi papirból“ min-
den darab be szótt nico-
tin fogóval ellátva csakis
Merkl-nél kapható fűvészk-
kert u 14 Telefon 374
mert ott van a világhírű
„Progress“ egészségi hü-
vely gyár főraktára s
csak ott kapható 100 db
„Tiszti“ hüvely 10 Rá-
kócsy 14 Ambre 12 —
Kling 08

A legjobb helyen
egy csinosan berendezet
fűszer üzlet, olcsó ház-
bérrel sűrűsége adó Hol?
megmondja a kiadó hi-
vatal.

Tüdőbajosoknak
kínáló receptet ad Tor-
dáról özv. Horváth Ká-
rolyné. Válszabélyeg

Regények, dlszművek
mindennemű könyvek új
és használt állapotban
nótom áron kaphatók
Harmath könyvkereske-
déseben Fűvészkert-u 13.
Régiségek megvételnek.
Könyvek részlet fizetésre
is kaphatók. Telefon. 374.

Tisztításhoz csak

Globus
tisztító kivonat

használjunk.
Legjobb tisztítószer

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék K. Impér
„Répáti“ gyógsavanytvízrel
Magyarország giesstüblije !!
Ize és gyógyhatása párhuzamos.

Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű
hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok a hólyag hurutos
megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti“ gyógyvíz üveggel együtt **32 fillér**
üvegeket visszavesszük: **12**
1/2 lt. „Répáti“ gyógyvíz üveggel együtt **23 fillér**
üvegeket visszavesszük: **7**

Főraktár Debrecen és vidékére.

Welsz Andor Csapó-u 1.

Telefon 332.

„ÜSTÖKÖS“
Az
legelterjedtebb és legrégebbi élelapp.

49. évfolyam.

Megjelen minden csütörtökön.

Művészi illusztrált adomái, kitérő rovatai folytán a legkedveltebb hetilap

Előfizetési ára: 1/4 évre 4 korona.

Lapunk előfizetői (nyilvános helyiségek kivételével) 3 koronáért kapják,

ha általunk rendelik meg az „Üstökös“, vagy egy címszallagot beküldenek

a szerkesztőség és kiadóhivatal címére:

BUDAPEST, VI. kerület, Desseffy-utca 26. szám.

Utalványok így címezendők: ÜSTÖKÖS—BUDAPEST.

Ajándék! Minden előfizető megkapja ujév után a „Jókai 25 regénye modern kiadás-
ban“ című illusztrált díszkötetet. (Egy album Pál Hugó illusztrációival.)

Dürkopp-varrógépek

családok használatára, himzésre kitűnően használható.

Ipari célokra a legjobban megfelel.

Dürkopp és Társa

Gráz.

Szétküldési raktár: Bécs.

Járassa és olvassa a

„Biztosítási és Közgazdasági Lapokat“

minden szakember

E lap kilenc évi fennállása alatt fényesen beigazolta szükséges és nélkülözhetlen voltát és méltán
részolgált arra a hatalmas pártfogásra, melyben az igazgatóságok részesítették és hivatalból is ajánlották.

A lapot egy szerkesztőbizottság vezeti, amely bizottságban minden társulattól részt vesz egy-egy szak-
ember s így a lap — az osztrák-magyar monarchia összes lapjai között — a legjobban értesült szakjáság.

Pontosan beszámol a biztosító-intézetek működéséről, közli a kinevezéseket előléptetéseket, fontosabb
biztosítási pereket, híreket, belföldi eseményeket. „Külföld“ rovatában beszámol az idegen országokban történetekről.
A lap mindig friss, mindig változatos és hasznos, mert aki állást és tisztviselőt keres, leghamarább e lapnál érhet célt.

Előfizetési ára egész évre 5 frt. negyedévre 1 frt. 50 kr.

Kérjen mutatványszámát a kiadóhivaltól,

Budapest, VII., Vörösmarty-utca 14.

A lap Bécsben német nyelven is megjelenik!